

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

SPLITSING VAN BANKEN.

In het nummer van 21 October l.l. hebben wij gehandeld omtrent den toestand van de schuldeischers der gemengde bank die tot splitsing van haar bedrijvigheid overgaat. Een deel dezer activiteit wordt overgedragen op een tweede bankinrichting. Wij hebben een onderscheid gemaakt naargelang de schuld door de gemengde bank wordt overgewezen naar de tweede inrichting of niet.

In beide gevallen bezit de creancier het recht op vernietiging van de splitsing indien deze voltrokken werd op zulkdanige wijze, dat hij er door benadeeld wordt en dat kwade trouw vanwege beide bankinstellingen aanwezig is. (Art. 1176 B. W. actio pauliana.)

I. — In het eerste geval bezit de schuldeischer daarenboven een vordering in betaling zoowel tegen de eene als tegen de andere bankinrichting. Hij kan inderdaad betaling eischen van zijn oorspronkelijken debiteur, de gemengde bank, ook nadat zij tot splitsing overging; hij is immers niet gebonden door de bepalingen van de akte van splitsing. De overeenkomst die de oorspronkelijke en de nieuwe bank treffen aangaande de onderlinge verdeeling van het passief hebben tegenover hem geen kracht. (1) Zoolang deze bank geen ontlasting van haar schuldeischer mocht ontvangen, blijft zij gehouden ingevolge de principes van het gemeen recht.

De schuldeischer kan ook betaling eischen van de nieuwe bankinrichting, vermits deze door de eerste werd aangewezen om de schuld te dragen. De schuldeischer kan zich beroepen op deze overwijzing van passief. Immers, wanneer er bij de splitsing overeengekomen wordt dat de tweede bank het passief zal dragen dat aan de vordering van den

creancier beantwoordt, maakt deze beslissing een « stipulatio ten gunste van derden » uit, een bepaling ten bate van den creancier, aan wien het vrij staat het voordeel daarvan te benutten.

II. — In het tweede geval echter wordt het vraagstuk anders gesteld. Alsdan is er geen overwijzing van het passief dat aan de vordering van den creancier beantwoordt. Het passief is ten laste gebleven van de eerste bankinrichting. De creancier bezit dan slechts een vordering in betaling tegen deze bank alleen. Hij blijft vreemd aan de tweede bankinrichting. Geen enkel rechtsverband komt tusschen deze tweede bank en den creancier tot stand. En toch dwingt de rechtspraak ons verder te gaan en de vraag te stellen of de schuldeischer (2) geen recht verwerft op het actief van de tweede bankinrichting, krachtens het louter feit dat een belangrijk deel van het actief door den oorspronkelijken debiteur werd overgedragen.

Een vonnis van de Rechtbank van Eersten Aanleg te Antwerpen van 4 Januari 1933 heeft de volgende principieele stelling verkondigd: « dat de afstand van het actief door een vennootschap aan een andere gedaan *niet* voor gevolg heeft dat deze laatste het passief der eerste zou moeten dragen, althans wanneer de prijs voor den afstand betaald, voldoende is om de schuldeischers schadeloos te stellen. » (3)

Het vonnis zegt niet of het passief kan worden ten laste gelegd aan de tweede vennootschap wanneer de prijs onvoldoende zou zijn om het passief te delgen.

Het vonnis verklaart echter uitdrukkelijk dat « inbreng » van het actief eener vennootschap bij een

tweede vennootschap, deze laatste belast met het passief. De tweede vennootschap moet dan aangezien worden als de algemeene opvolgster van de eerste. (4) Men merkt al dadelijk het buitengewoon belang van dergelijke stelling op. Door het aanvaarden van den inbreng van het actief eener onderneming, zou het passief van onderneming van rechtswege overgezet worden. En de reden zou te vinden zijn in de beschouwing dat de tweede onderneming dient beschouwd als een algemeene opvolgster van de eerste.

Het vonnis citeert een arrest van het Hof van Beroep van Gent van 1901, en twee vonnissen van Brussel van 10 Juni en 21 Januari 1903.

Het arrest van Gent van 29 Juni 1901 (5) beslecht echter een geschil betreffende een inbreng gedaan door een eerste vennootschap bij een tweede, dewelke uitdrukkelijk verklaart het passief vrijwillig ten haren laste te nemen. Dit is dus een gansch andere hypothese. Het aangehaald arrest bewijst dan ook geenszins dat het passief kan ten laste gelegd worden van de tweede vennootschap wanneer deze zich daartoe niet vrijwillig zou leenen. Het vonnis van Brussel van 10 Juni 1903 (6) bewijst zulks evenmin; daar het ook betrekking heeft op een inbreng door een eerste vennootschap gedaan bij een tweede, die het passief van de eerste uitdrukkelijk verklaart te aanvaarden. Eindelijk, het vonnis van 21 Januari 1903 (7) heeft betrekking op den rechtstoestand van den vereffenaar die het actief alleen inbrengt, met uitsluiting van het passief. Daardoor willen we echter geenszins betoogen dat de stelling van het vonnis van Antwerpen dient verworpen te worden. De stelling op zich zelf, dat een vennootschap in zekere voorwaarden als algemeene opvolgster van een andere kan beschouwd worden, is trouwens niet nieuw. Aldus kan het zeer belangwekkend arrest van het Cassatiehof aangewezen worden van 3 December 1896 (8). Dit arrest zegt dat een vennootschap, waarbij het actief van een eerste maatschappij wordt ingebracht, in den grond dezelfde is als de eerste; de tweede volgt de eerste op zoowel in haar verplichtingen als in haar rechten. Niettegenstaande de wijziging van rechtspersoonlijkheid!

De Fransche rechtspraak en rechtsleer, waaraan het vonnis van Antwerpen terecht refereert, heeft dezelfde kwestie meermalen onderzocht. Het arrest van Parijs van 23 Januari 1912 (9) onderzoekt de toestand van een vennootschap die het actief van een andere maatschappij in ontvangst nam deels tegen aandelen, deels tegen speciën. Het arrest van Parijs zegt dat in dergelijk geval het passief *niet* kan ten laste gelegd worden van de vennootschap die het actief verwierf. Palmade, die het vonnis ontleedt in een belangwekkende nota, treedt die stelling

volledig bij. Hij neemt de gelegenheid te baat om het vraagstuk verder te beschouwen. Hij stelt dan vast, dat de inbreng van het gezamenlijk actief van een vennootschap volgens sommigen aanleiding geeft tot het dragen van het passief, volgens anderen niet. Beide richtingen worden zoowel in de rechtspraak als in de rechtsleer aangetroffen. Maar de voorkeur blijkt te gaan naar den regel « passief volgt actief ».

Dit veronderstelt echter dat *gansch* het actief worde ingebracht. Wanneer slechts een deel daarvan bij een nieuwe maatschappij wordt ingebracht, is deze niet gehouden tot het passief van de eerste, omdat ze alsdan geen opvolgster onder algemeenen titel van de eerste is.

Demogue (10) oordeelt dat het *praktisch* noodzakelijk is te aanvaarden dat een maatschappij, die het actief van een eerste maatschappij in ontvangst neemt, voor het passief gehouden zij. Maar dit alles heeft echter betrekking op een afstand of inbreng van *gansch* het actief van een vennootschap bij een andere.

Bij de splitsing van de gemengde bank nu wordt deze hypothese niet verwezenlijkt: de gemengde bank staat slechts een deel van haar actief af aan de tweede bankinrichting. Zij splitst haar bedrijvigheid: zij weerhoudt er een deel van en vertrouwt het andere toe aan de nieuwe bank. Zij kan ook de beide takken harer bedrijvigheid afstaan en liquideeren. Zij ont dubbelt zich in elk geval: twee banken treden in de plaats van één enkele. Van een algemeene opvolgster kan dus bezwaarlijk gesproken worden. Men vraagt zich dan vruchteloos af krachtens welk rechtsbeginsel het passief, dat niet overgewezen werd aan de tweede bank, toch ten laste van deze bank zou kunnen gelegd worden. Dergelijk beginsel is o.i. in het arsenaal van het huidig rechtsmateriaal niet ter beschikking.

We meenen dan ook dat de schuldeischers van de gemengde bank tegenover dewelke het passief niet werd overgewezen, geen vordering bezitten tegen de tweede bank. Ze zullen alleen tegen hun oorspronkelijken debiteur kunnen optreden, buiten het geval van kwade trouw hierboven aangehaald.

Wanneer nu de splitsing gepaard gaat met een kapitaalsvermindering, zullen de creanciers zich ook kunnen beroepen op de rechten die zij in verband daarmee bezitten. Fredericq leert dat de creanciers hun toestemming moeten geven tot de kapitaalsvermindering. (11) Wanneer dus een splitsing te zamen met een kapitaalsvermindering wordt doorgevoerd, zullen de creanciers in feite wellicht hun conditiën kunnen stellen in zake de verdeling van het passief tusschen de twee bankinrichtingen. Immers, zij zouden hun toestemming tot de kapitaalsvermindering kunnen ondergeschikt maken aan het

inwilligen van hun eventueelen eisch betreffende de voorwaarden van de splitsing. Wanneer kapitaalsvermindering en splitsing te zamen worden doorgevoerd, maken zij toch in hoofde van de gemengde bank, deel uit van één en hetzelfde plan van reorganisatie, waarvan het doorvoeren integraal wordt beoogd. Het belemmeren van de kapitaalsvermindering zou wellicht de splitsing bemoeilijken.

In hoeverre echter de creanciers een kapitaalsvermindering kunnen verhinderen, hoeven wij hier niet na te gaan. Dit gaat het kader van de gestelde vraag te buiten, en hoort niet tot de specifieke rechten die de schuldeischers van de gemengde bank bezitten bij de splitsing van deze laatste.

J. DE WEERDT.

(1) Rechtskundig Weekblad, 21 Oktober 1934.

(2) Niet de schulde«naar», zooals ten onrechte werd gedrukt kol. bl. 133. Een andere drukfout komt voor in

kol. 132 : 41e regel : het woord «middel» werd gedrukt in plaats van «nadeel».

(3) Eerste aanleg Antwerpen, 4 Januari 1933. J. T. 1933, col. 170.

(4) *ibid.* «Que la transmission de l'actif moyennant attribution d'actions, entraîne la transmission du passif à la charge de la société substitutrice, alors qu'elle porte sur tout le patrimoine de la société antérieure. Que dans ce cas la société nouvelle est tenue personnellement du passif comme successeur à titre universel de la société antérieure.»

(D. P. II p. 217 arrêt Paris 23 janv. 1912, et notes Me Palmade, Gand, 29 juin 1901. Pas. 1902. II, p. 60 Brux. 10 juin 1903, Rev. Soc. 1903 p. 63. Brux. 21 janv. 1903, Rev. Soc. 1903 p. 287.)

(5) Gent, 29 Juni 1901. Pas. 1902 II, p. 60.

(6) Brussel, 10 Juni 1903, Rev. Soc. 1903 p. 63.

(7) Rev. Pr. Soc. niet in 1903 zooals vermeld in J. T. maar 1904 (p. 63).

(8) Journal des Sociétés 1899, p. 55.

(9) Cour Paris, 23 Januari 1912, Dal. Por. 1913, II 217 avec note Palmade.

(10) Demogne Traité des obligations t. 7 1933, p. 30 n° 674.

(11) Frederik, t. II, n° 886 en vlg.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT

2de Kamer. — 20 Maart 1935.

Voorzitter : M. Jouret

Raadsheeren : MM. Van Winckel en Fiers.

Advocaat-generaal : M. Remy.

Pleiters : Mters Van der Straeten en Van Tyghem.

VEREENIGING ZONDER WINSTGEVEND DOEL.
— BESTUUR. — LASTGEVING. — ONTVAN-
KELIJKHEID.
LEDENAANTAL. — VERANDERLIJKHEID. — OP-
SOMMING.

Het bestuur van een maatschappij zonder rechtspersoonlijkheid is gemachtigd tot verdediging van de gemeene belangen op te treden.

De toetreding tot een zulkdanige maatschappij sluit lastgeving aan het bestuur in.

Om reden der gestadige omvorming van het ledenaantal, ware het onoordeelkundig te vereischen dat al de leden bij naam in de akten der rechtspleging zouden worden aangeduid.

Vuylsteke t/ Van der Elst.

Ontvankelijkheid der vordering :

Overwegende dat de toetreding tot eene maatschappij voor vermaak, zonder rechtspersoonlijkheid, lastgeving aan het bestuur insluit, om, namens de leden, tot verdediging der gemeene belangen in rechte op te treden;

Overwegende dat, niettegenstaande het ontbreken van statuten, de aanstelling van gedaagden in beroep tot bestuursleden der bewuste vereeniging niet ernstig kan in twijfel getrokken worden als men inziet, dat, op één na, dezelfde personen sedert meer

dan dertien jaar openbaar in dezelfde hoedanigheid handelen; dat eischer in beroep zelf bij het ontstaan der moeilijkheden die tot de huidige rechtsvordering aanleiding hebben gegeven, met dit bestuur in onderhandeling is geweest; dat het bewijs niet is bijgebracht dat gedaagden in beroep sedert dien op regelmatige wijze uit hun bestuursambt werden ontzet;

Overwegende dat het exploot van rechtsingang duidelijk vermeldt dat de oorspronkelijke aanleggers optreden in hoedanigheid van bestuursleden der duivenmaatschappij «De Vrijheid»; dat bij gebreke van rechtspersoonlijkheid dier vereeniging het optreden namens de maatschappij redelijkerwijze moet worden uitgelogd als optreden namens denzelven leden;

Overwegende dat, gelet op de gestadige veranderingen welke het korps van eene min of meer talrijke maatschappij voor vermaak door aanwerving of afvoer van de ledenlijst ondergaat, het onoordeelkundig ware te vereischen dat al de leden bij naam in de akten der rechtspleging zonden aangeduid worden; dat door het ontbreken dier namen geen enkel recht der verdediging wordt geschaad; dat eischer in beroep overigens niet ontkent dat de lijst der leden welke het bestuur trouw zijn gebleven hem ten bekwaamen tijde is medegedeeld geworden;

Overwegende anderzijds dat waar de eisch strekt tot teruggave van materiaal voor het inrichten van duivenwedstrijden en tot vergoeding wegens deszelfs wederrechtelijk gebruik, eischer in beroep, in hoedanigheid van gewezen lokaalhouder der bewuste vereeniging en bewaarder van het gemeenschappelijk bezit terecht alleen wordt aangesproken;

Overwegende dat eischer in beroep vruchteloos verwijst naar de scheuring welke in den schoot van «De Vrijheid» is ontstaan; dat, zooals hierboven uiteengezet, het recht van gedaagden in beroep om namens «De Vrijheid» te handelen, buiten kijf staat;

dat het hoedanigheidswoord «oude» welke door gedaagden in beroep aan den naam der maatschappij werd toegevoegd, wel verre van de oprichting eener nieuwe vereeniging te bewijzen, integendeel klaar en duidelijk doet uitschijnen dat gedaagden in beroep en de hem trouw gebleven leden er aanspraak op maken alleen, en ter uitsluiting der scheutmakers die zich onder denzelfden naam «De Vrijheid» hebben vereenigd, de van oudsher bestaande maatschappij voort te zetten; dat bij aldien eischer in beroep, dus beweert dat de titel van zijn bezit zou zijn gewijzigd ten voordeele van derden die zich tegen de gevorderde teruggave zouden verzetten het op hem rust deze laatste inzake te roepen;

Over den grond der zaak :

Overwegende dat de vordering steunt op het eigendomsrecht op het bewuste materiaal en niet op eenig beding der mondelinge overeenkomst tusschen het bestuur van «De Vrijheid» en de genaamde Jozef Nollet, eerste man van beroepers vrouw, gesloten;

Overwegende dat de beweerde niet-uitvoering door het bestuur van «De Vrijheid» der uitgezegde overeenkomst spruitende verbintenissen dus enkel vanwege de rechtsopvolgers van Nollet het aantbrengen van een eisch tot nakoming dier verbintenissen of tot ontbinding der overeenkomst zou wettigen, maar niet het tegenwerpen van gronden der exceptie non adimpleti contractus tegenover de huidige rechtsvordering;

Overwegende ten andere dat waar thans vaststaat dat de zetel eener mededingende vereeniging ter herberg van beroeper is gevestigd, het niet opgaat aan gedaagden in beroep elk recht te ontzeggen zoolang de maatschappij aan wier hoofd zij staan haar gewezen lokaal niet opnieuw heeft betrokken;

Overwegende verder dat welke ook de aanspraken zijn die een afgescheurde groep gebeurlijk tegenover gedaagden in beroep zou kunnen doen gelden, eischer in beroep zelf daadwerkelijk zonder recht staat op het bewuste materiaal en hetzelfde dan ook, bij ontstentenis van tusschenkomst van derden, ter beschikking moet stellen van dezen die dit materiaal bij hem in bewaring hebben gelaten;

Overwegende dat, gelet op den prijs welke voor de wettelijke muntontwaardiging door «De Vrijheid» voor het materiaal werd betaald en anderzijds op de door beroepenen zelf toegegeven snelle waandevenmindering dier toestellen, de huidige waarde in billijkheid op vijf en twintig duizend frank mag worden geschat;

Overwegende dat waar eischer in beroep het bewuste materiaal jaren lang wederrechtelijk heeft behouden en te zijnen voordeele heeft aangewend of door derden heeft laten gebruiken, het recht der eigenaars op vergoeding niet ernstig kan worden betwist;

Overwegende dat, zoo voor het eerste jaar die vergoeding door de bestreden beslissing billijk op de gevorderde som van 4.500 frank is bepaald, men voor de volgende jaren rekening moet houden en met de meëgaandeweg verminderende waarde van dit materiaal; dat de vergoeding verschuldigd voor de jaren 1930 tot en met 1934 op een globaal bedrag van 15.000 frank mag worden begroot;

Om deze redenen en diegene van den eersten rechter;

Het Hof,

Op eensluitend advies van den heer Advocaat-Generaal Remy, voor wat de ontvankelijkheid der vordering betreft, alle verdere of strijdige besluiten en meer in 't bijzonder elk aanbod van bewijs door getuigen als ongegrond of noodeloos venwepende, ontvangt het hooger beroep en erover beslissend, bevestigt het beroepen vonnis, voor wat aangaat het bedrag der vervangende vergoeding waartoe eischer in beroep werd veroordeeld voor het geweld dat hij nalatig mocht blijven het opgeworderde materiaal terug te geven; verbeterende op dit punt, veroordeelt eischer in beroep om, bij nalatigheid om het bewuste materiaal binnen de 48 uren na de beteekening van het onderhavig arrest aan gedaagden in beroep q. q. te overhandigen, aan deze laatste te betalen eene som van vijf en twintig duizend frank;

En recht doende over den eisch tot vergoeding der schade door gedaagden in beroep sedert het instellen der vordering geleden, verwijst eischer in beroep om aan gedaagden in beroep q. q. te betalen eene vergoeding van vijftien duizend frank met de gerechtelijke intresten sedert 3 December 1934;

Verwijst eischer in beroep in de kosten van het hooger beroep.

Scheidt de kosten van het hooger beroep af ten behoeve van Meester Poelman, pleitbezorger, welke ter zitting van heden bevestigt, het grootste gedeelte der voorschotten te hebben gedaan.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6de Kamer. — 19 Januari 1935.

Voorzitter : M. Godding.
Raadsheeren : MM. Van Deuren en Fontaine.
Advocaat Gen. : M. Leparre.

I. VERVOERCONTRACT. — VERHUIS-ONDERNEMING. — UITSLUITING VAN VERANTWOORDELIJKHEID. — BEWIJS.

II. VERVOERCONTRACT. — VERMOEDEN VAN VERANTWOORDELIJKHEID. — TEGENBEWIJS.

III. VERVOERCONTRACT. — VERHUIS-ONDERNEMING. — JUWEELEN EN BEURSWAARDEN. — VERANTWOORDELIJKHEID IN GEVAL VAN BEWEERD VERLIES. — BEPERKING.

I. — *De ondernemer van verhuizingen die beweert dat hij met den eigenaar der vervoerde goederen een overeenkomst afsloot waardoor de verantwoordelijkheid van den voerder werd uitgesloten, moet deze overeenkomst schriftelijk bewijzen, indien de waarde waarover betwisting meer dan 150.— frank bedraagt.*

II. — *Het bestaan van een vreemde oorzaak, die volgens artikel 4 der wet van 25 Augustus 1891, het vermoeden van aansprakelijkheid van den verweerder te niet doet, kan worden afgeleid uit een samenloop van omstandigheden die alle mogelijkheid uitsluiten van een fout begaan door den voerder.*

III. — *Het feit dat bij een vervoer van meubelen in een verhuiswagen juweelen van geringe waarde bij de vervoerde goederen werden gevoegd, mag niet worden aanzien als stuitende tegen het algemeen gebruik; integendeel is het in strijd met de gebrui-*

ken beurswaarden en bankbiljetten in een verhuishwagen te laten vervoeren. De vervoerder is dus in geval van vernieling van al de vervoerde voorde verloren gegaan juweelen, doch niet voor de zoogezegde verbrande titels.

Jambers t/Michaux.

Aangezien het vaststaat en overigens niet wordt betwist dat al het goed dat Jambers had aangenomen voor Michaux te vervoeren vernield werd door brand in den verhuishwagen uitgebroken;

Aangezien Michaux vergoeding vraagt op voet van artikel 4 der wet van 25en Oogst 1891, betreffende het contract van vervoer, welk artikel den vervoerder aansprakelijk stelt voor de schade of het verlies, indien hij niet bewijst dat de schade of het verlies voortkomt uit eene oorzaak die hem niet kan toegerekend worden;

Aangezien Jambers, geen geschrift voorbrengt waaruit blijkt dat hij zich kan beroepen op eene overeenkomst die de verantwoordelijkheid van den vervoerder uitsluit; dat de Rechtbank te rechte geoordeeld heeft dat hij het schriftelijk bewijs van zulke overeenkomst zou moeten overleggen; dat bij de redenen desaangaande in het vonnis a quo uiteengezet en waarbij het Hof zich aansluit dient bijgevoegd dat het Jambers geenszins onmogelijk was zich een bewijs bij geschrift te verschaffen van de verplichting die, naar hij beweent, jegens hem werd aangegaan; dat hij zich in geen der uitzonderlijke gevallen bevindt waarbij wordt afgeweken van den regel in art. 1341 par. 1 omschreven, volgens denwelken of wel vóór notaris, ofwel onderhands akte moet opgemaakt worden van alle zaken die de som of de waarde van 150 fr. te boven gaan;

Aangezien anderszins om aan de verantwoordelijkheid van art. 4 voormeld te ontkomen, Jambers wil bewijzen dat vóór het ontstaan van den brand een geladen revolver die zich in de vervoerde voorwerpen bevond is afgeschoten en wellicht daarin de oorzaak van den brand gelegen is;

Aangezien de heer Anthonissen, als deskundige door het gerecht aangesteld, nagevraagd heeft of er verband bestaat tusschen de tegenwoordigheid van den revolver in den wagen en het ontstaan van den brand; dat hij nauwkeurig de omstandigheden van het voorval heeft trachten vast te stellen en de personen onderhoord welke denkeliijk ophelderingen daaromtrent konden verschaffen, dat men dan ook gewis besluiten mag dat indien de revolver werkelijk was afgeschoten zooals beroeper het nu beweent de expert daarmede bekend zou zijn geworden; dat een getuigen verhoor over dit punt thans niet meer zekerheid zou opleveren dan de gegevens die de heer Anthonissen zorgvuldig heeft in overweging genomen en hem evenmin hebben toegelaten bewust verband te erkennen als eene bepaalde oorzaak aan den brand toe te schrijven;

Aangezien voor het overige de feiten door Jambers in zijne besluiten voor het Hof aangevoerd niet van aard zijn om te doen blijken dat er geen verzuim van hem was bij de maatregelen die hij hoefde te nemen om de vervoerde voorwerpen behouden te doen aankomen, en derhalve ontoereikend zijn om te betoogen dat het nadeel voortspuit uit eene oorzaak die hem niet kan verweten worden, al geldt dan ook als beginsel dat eene dergelijke oorzaak mag afgeleid

worden uit een samenloop van omstandigheden die alle mogelijkheid uitsluiten van eene fout door den vervoerder begaan;

Aangezien het alzoo met reden is dat de eerste rechter geoordeeld heeft dat Jambers het hem bij art. 4 der wet van 25 Oogst 1891 opgelegde bewijs niet bijbrengt; dat hij dus de schade moet dragen;

Wat de schadeloosstelling betreft:

Aangezien met reden de eerste rechter heeft geoordeeld dat de besluiten van deskundige Herman op gissingen berusten en te broos zijn om als voldoende bewijs te gelden;

Aangezien Michaux geene aankoopfacturen of dergelijke elementen voorbrengt; dat hij bekent dat zijn mobilair verzekerd was voor 20.000 frank;

Aangezien het vaststaat dat de gansche huisraad in den verhuishwagen werd vernield en er ten andere geen grond bestaat om te vermoeden dat de verzekering of boven of onder de eigenlijke waarde werd gedaan;

Dat men nochtans rekening moet houden met de juweelen die buiten deze verzekering vallen en aan den vervoerder werden toevertrouwd (de expert heeft er de overblijfsels van gevonden) zonder dat, rekening houdende met hunne geringe waarde (2000 frank volgens Michaux, schatting die niet overdreven schijnt) het feit dat zij bij de andere voorwerpen werden gevoegd als stuitende tegen het gebruik kan worden aanzien;

Aangezien het anders gelegen is met de beurswaarden en bankbiljetten die Michaux zegt ook aan den verhuishwagen te hebben toevertrouwd; dat zulks gewoonlijk niet wordt gedaan en bijgevolg schadeloosstelling wegens het verlies van deze waarden niet als een voorzien en voorzienbaar gevolg der overeenkomst kan worden beschouwd;

Aangezien in die omstandigheden voldoende gegevens bestaan om de schadeloosstelling op hiernagemelde som vast te stellen, zonder dat men hoeve een aanvullende maatregel van instructie te bevelen;

Aangezien partijen ten gronde hebben geconcludeerd en de zaak in staat van wijzen is;

Om deze redenen,

Het Hof,

Rechtdoende voor zooveel het vonnis a quo wordt bestreden, en alle andere besluiten ontzeggende,

Bevestigt het bestreden vonnis in zoover het beslist dat verweerder verantwoordelijk is voor het niet afleveren van den door hem vervoerden boedel;

Vernietigt het vonnis voor het overige;

Wijzigende en de zaak tot zich trekkende, verwijst Jambers te betalen aan Michaux, de som van 22.000 frank met de rechterlijk intresten en de onkosten der twee gedingen zoomede deze van kortgeding en het eereloon der experten.

Vlaamsche Juristen

Abonneert U op het

RECHTSKUNDIG
WEEKBLAD !!!

BURGERLIJKE RECHTBANK VAN ANTWERPEN

5de Kamer. — 8 Maart 1935.

Voorzitter : M. Anthonis.
O. M. : M. Hallemans.Pleiters : Mters Van den Herreweghe, Van Scharen
en Vrancken.**HYPOTHECAIR MORATORIUM. — RECHTSPLE-
GING. — NOODZAKELIJKHEID EENER DAG-
VAARDING. — BEPERKING.**

*Een schuldeischer die zijn hypothecaire schuldvor-
dering in pand gaf, als zekerheid voor een krediet-
opening tesamen met een hypotheek op een per-
soonlijk onroerend bezit, en die, tengevolge der toe-
passing van het hypothecair moratorium ten voor-
deele van zijn schuldenaar, zelf aan dwangverkoop
van zijn eigendommen blootgesteld wordt, moet, om
op zijne beurt de toepassing van het hypothecair
moratorium te vragen, dit niet noodzakelijk door
dagvaarding doen, indien zijn schuldeischer ter-
zelfdertijd dezen schuldenaar gedagvaard heeft en
deze dus reeds in zake is.*

National Cinema t/ Van Hest en «Banque de Commerce»

«Gehoord de partijen in hunne middelen en beslui-
ten ;

«Gezien de stukken van het geding ;

Aangezien de vraag strekt tot het aanvaarden van
het verzet aangeteekend door aanleggers tegen een
bevel voorafgaandelijk aan onroerend beslag betee-
kend door verweerders aan aanlegster en betreffende
een eigendom gelegen te Antwerpen, Diepestraat,
143-145, zijnde de kinemazaal «American Palace»,
met woonhuis, grond en aanhoorigheden ;

Aangezien aanlegster een uitstel vraagt van 3 jaar
voor de betaling van het saldo van het kapitaal aan
verweerder nog verschuldigd, mits regelmatige beta-
ling der intresten ;

Aangezien eerst en vooral dient opgemerkt dat het
niet gaat over de terugbetaling van een geldleening
maar dat het saldo der schuld zijnde fr. 450.000, als
oorspronk heeft den koopprijs van den bouw «Amé-
rican Palace», die aanlegster op 4 Juli 1929 kocht
van verweerders Van Hest aan 2.100.000 fr., waarop
ze kontant 250.000 frank betaalden, op 30 November
1929 nog 1.350.000 fr., en later nog 50.000 fr., zoo-
danig dat er heden nog 450.000 fr. blijven te betalen,
welke vervallen zijn; de intresten aan 7 t. h. werden
altijd regelmatig betaald; er valt ook op te merken
dat verweerders Van Hest, den bewusten eigendom
aankochten op 10 November 1923 aan de som van
465.000 frank, en ze dus bij den verkoop aan aanleg-
ster een aanzienlijke winst verwezenlijkten ;

Aangezien van den anderen kant moet gemeld wor-
den, dat verweerders hypotheek wordt geprimeerd
door 2 andere inschrijvingen van 400.000 frank, ten
voordeele van de «Crédit Foncier de Belgique», en
van een kredietopening ten beloope van 275.000 fr.
bij de «Banque Mutuelle», deze laatste uitgeput ten
bedrage van 245.000 frank ;

Aangezien aanlegster aanhaalt dat ze heden niet in
de mogelijkheid verkeert het nog verschuldigd kapi-
taal terug te betalen; zij steunt zich op den invloed

der algemeene economische omstandigheden op het
kinemabedrijf, verders op de groote kosten van instel-
ling en aanpassing der apparaten op de spreek- en
klankfilmen, welke voor haar verpluhte en zware
lasten hebben uitgemaakt ;

Aangezien het niet te betwisten valt dat aanlegster
veel heeft te lijden in hare zaken tengevolge der
heerschende crisis, dat hare bewering door de voor-
gebrachte documenten genoegzaam werden gestaafd;
dat het namelijk blijkt uit de uittreksels der boekhou-
ding die alle kenteekens van oprechtheid vertoonen
en de verklaringen van het beheer van financiën dat
de inkomsten der zaak van 1929 tot 1934 fel zijn ver-
minderd ;

Aangezien men alzoo aanstippen kan dat de be-
lastbare ontvangsten die in 1930 op 2.111.730 frank
en in 1931 op 2.510.232 frank beliepen, in 1933 ge-
vallen zijn tot 1.586.420 fr., deze gegevens betrek
hebbende op de kinema «American Palace», en een
tweede zaal «National», een ander eigendom van
aanlegster; de bruto ontvangsten verminderden van
1.591.025 fr. tot 743.257 fr. in 1933 en 218.778 frank
in 1934, de balancen van winsten en verliezen daalden
dan ook in zelfde mate namelijk.

in 1929	fr. 46.974.67	winst
1930	37.986.76	»
1931	39.484.09	»
1932	215.140.04	verlies
1933	28.736.29	winst
1934	4.885.66	»

Aangezien hieruit dus genoegzaam volgt dat met
den aankoop der zaal te doen in 1929, aanlegster
verrast is geweest door de omstandigheden dat ze
om hare uitbating te redden, verplicht was nieuwe
kapitalen in de zaak te beleggen en de opkomende
benarde economische toestand haar in de onmogelijk-
heid stelde evenredige winsten te verwezenlijken, dat
deze laatste risico bijzonder in 1929 niet in die mate te
voorzien was en het dus niet te verwonderen is dat
ze heden niet bij machte is aan hare laatste verplich-
tingen stipt te voldoen, om het saldo van het kapitaal
op 4 Juli 1934 af te betalen ;

Aangezien deze feitelijke gegevens niet ernstig
werden betwist en bijzonder niet kunnen betwist wor-
den door verweerders Van Hest, die ook cinemauit-
bater is en met dezelfde moeilijkheden te kampen
heeft ;

Aangezien de goede trouw van aanlegster door de
elementen der zaak ook bewezen is ;

Aangezien namelijk aanlegster in de mate der mo-
gelijkheid hare verplichtingen heeft volbracht, de
intresten werden regelmatig betaald, delgingen op
de kapitalen werden ook gedaan. De koopprijs
van 2.100.000 frank is afbetaald ten beloope van
1.650.000 fr., de hypothecaire schuld van de «Crédit
Foncier» is van 600.000 fr. op 400.000 fr. gebracht
en deze van de «Banque Mutuelle», van 400.000 fr.
op 275.000 fr. Bovendien zijn de gewone schulden en
de kosten van inrichting en wederaanpassing aan de
noodwendigheden van den dag ook in ruime mate ge-
deeld geweest ;

Aangezien de beheerders zelve al hebben gedaan
om de zaak te redden, hunne loonen en vergoedingen
zijn niet overdreven en ze hebben zelf aanzienlijke
sommen in leen gegeven aan de maatschappij, er mag
dan besloten worden dat aanlegster van goede trouw

is, zuinig beheert en al doet wat ze kan om de zaak te redden en hare verplichtingen na te leven;

Aangezien verweerders Van Hest en «Banque de Commerce» bijzonder opwerpen, dat er voor aanlegster geene hoop op verbetering bestaat, dat de zaak op geen gezonde basis berust, dat het initiaal kapitaal der maatschappij maar 150.000 fr. bedraagt en ze in deze omstandigheden gezien de verliezen geleden tengevolge minderwaarde van den eigendom, nooit meer in staat zijn zal hare schulden te vereffenen;

Aangezien eerste verweerders Van Hest, wanneer ze in 1929 hunnen eigendom verkochten aan 2.100.000 frank, met enkel eene comptante betaling van 250.000 frank, het niet abnormaal vonden dat de maatschappij met een klein kapitaal te werk ging en niet-tegenstaande deze omstandigheid in de zaak betrouwen hadden; dat indien ze nu beweren dit betrouwen niet meer te hebben kan dit dus enkel zijn tengevolge van de economische omstandigheden die de waarde van den eigendom erg hebben doen dalen en de winsten der zaak ook hebben doen verminderen: het inroepen van dit argument is juist wat aanlegster gelden doet om het voordeel der wet van 27 Juli 1934 te bekomen en deze feitelijke omstandigheden ten volle aan den tekst en den geest van bovenvermelde wet beantwoorden;

Aangezien overigens niet uit het oog mag verloren worden dat benevens dit initiaal maatschappelijk kapitaal aanlegster aanzienlijke sommen ter hare beschikking heeft zien stellen -door hare aandeelhouders, zoodanig dat ze in werkelijkheid over een kapitaal van 1.000.000 fr. heeft beschikt; verders is het verleden daar om te bewijzen dat even met dit klein kapitaal aanlegster er in gelukt is met de winsten voorname delgingen ten beloope van 1.152.742 frank te verwezenlijken; ze betaalde op de hypotheek van de «Crédit Foncier» en «Banque Mutuelle», afkortingen ten beloope van 225.000 frank, en ze bekostigde de nieuwe installatie voor spreek- en klankfilm ten beloope van 580.000 frank, deze zijn feitelijke en onbetwistbare gegevens die bewijzen dat aanlegster een gezonde zaak bezat en deze wijs bestuurde en men is niet gerechtvaardigd nu op dit oogenblik dit alles uit den weg te ruimen om te beweren dat ze van eerst af op ongezonde basis heeft gewerkt;

Aangezien uit deze gegevens dan ook voortvloeit dat de zaak van aanlegster niet hopeloos is verloren, vermits de economische omstandigheden alleen verantwoordelijk zijn voor den huidige toestand, en dezen toestand niet als definitief mag aanschouwd worden, vermits het bestaan der wet zelve daar is om de hoop op de toekomst te bewijzen; overigens zelfs aannemende dat de toestand al op heden bestaande nog zou kunnen voortduren en maar weinig zou verbeteren, is er dan toch nog hoop op verbetering voor aanlegster vermits hare schulden op verre na bijna zijn afbetaald en hare lasten dan ook zooveel zijn verminderd, vermits de kosten der nieuwe installatie die nu zijn gedelgd, haar budget niet meer zullen bezwaren, en er in hare nijverheid eene aanpassing gebeuren kan die de uitbatingskosten op aanzienlijke wijze verminderen moet; haren toestand is dus niet hopeeloos en de gevraagde uitstel kan hare redding uitmaken;

Aangezien eerste verweerders Van Hest opwerpen dat ze hunne hypothecaire schuldvordering in pand hebben gegeven aan 2de verweester «Banque de Commerce», als zekerheid eener kredietopening reeds

benuttigd ten beloope van 460.190.50 frank en dat de «Banque de Commerce», de betaling dezer som eischt de verkoop van het pand en het onderpand gerechtelijk vervolgt en ook met het onroerend beslag harer andere eigendommen -namelijk de cinema «Plaza» bedreigt;

Aangezien de wet voorschrijft rekening te houden met den toestand van den hypothecairen schuldenaar en bijzonder wanneer deze laatste verbintenissen heeft aangegaan welke hij ten gevolge van den te verlenen uitstel niet zou kunnen volbrengen;

Aangezien eerste verweerders Van Hest na in hoofdorde te hebben besloten tot het afwijzen van de vraag van aanlegster in bijkomende orde nochtans, besluiten tot het bekomen van zelfden uitstel tegenover tweede verweester «Banque de Commerce», als eventueel aanlegster tegenover hen zou verkrijgen;

Aangezien tweede verweester «Banque de Commerce» desaangaande de niet ontvankelijkheid dezer vraag opwerpt om reden de vraag ingevolge de wet van 27 Juli 1934 niet bij afzonderlijke dagvaarding is ingeleid;

Aangezien nochtans desaangaande op te merken valt dat de vraag van aanlegster gesteund zoowel op de wet van 27 Juli 1934 als op art. 1244 B. W., en ingeleid bij dagvaarding van 1 December 1934, gericht is zoowel tegenover 1e verweerders Van Hest als tegen 2e verweester «Banque de Commerce» in hare hoedanigheid van draagster der hypothecaire grosse en dat beide verweerders samen de gedwongen onteigening vervolgen, dat deze vraag in uitstel dus beantwoordt zoowel aan het voorafgaand bevel en beslag beteekend in naam van beide verweerders Van Hest en «Banque de Commerce», op 22 Augustus 1934, als aan het bevel beteekend in naam van 2e verweester «Banque de Commerce», op 19 December 1934 aan 1e verweester Van Hest; dat de vraag tot uitstel dus tot beide partijen is gericht en het in die omstandigheden voldoende was voor 1e verweester zich bij de vraag van aanlegster aan te sluiten, zonder dat er noodzakelijkheid bestond, afzonderlijk te dagvaarden;

Aangezien diensvolgens de zaken van den algemeenen rol onder nr 53671 en 53842 samenhangend zijn vermits het er op neer komt aan aanlegster tegenover beide partijen uitstel te verlenen en enkel als gevolgtrekking denzelfden uitstel aan 1e verweerders dient toegestaan te worden;

Aangezien overigens uit de elementen der zaak voortvloeit dat 1e verweerders Van Hest en consorten aan dezelfde moeilijkheden zijn blootgesteld als aanlegster; dat ze buiten de vervolgingen van de «Banque de Commerce» ook nog bedreigd zijn met eene dadelijke uitwinning op hunne ander eigendommen, namelijk op de cinemazaal «Plaza», dat hun toestand ook tengevolge de economische omstandigheden zorgwekkend is geworden en het niet billijk zijn zou hun te weigeren wat aan hun schuldeischer wordt toegestaan;

Aangezien aanlegster, bewijs willende geven harer goeder trouw en rechtzinnigheid bijkomende waarborgen aanbiedt en wel namelijk op hunne eigendommen, gelegen Duinstraat, bestaande uit een burgershuis met 5 achterhuizen en koer, Duinstraat, 19, 17/1, 17/2, 17/3, 17/4, 17/5, groot 316 m², waarop reeds de inschrijving der Banque Mutuelle en Crédit Foncier drukt, maar nog niet de inschrijving van 1ste verweester die enkel op den

eigendom der Diepestraat is genomen; de twee reeksen eigendommen worden aangekocht voor 2.250.000 frank, samen en de nu nog bestaande inschrijving ten bate der drie hypothecaire schuldeisers bedragen heden nog 1.125.896 frank, zoodanig dat eene uitbreiding der inschrijving van 1e verweerder op den eigendom der Duinstraat niet te verwaarlozen is en eene bijkomende zekerheid uitmaakt;

Om deze redenen,

De Rechtbank, gehoord het Openbaar Ministerie in zijn gelijkvormig advies, gegeven in openbare zitting van 15 Februari 1935,

Machtigt tweede verweerder, echtgenoot Van Hest in rechte te staan. Voegt de zaken van den rol nr 53671 en nr 63841 samen;

Zegt voor recht dat aan aanlegster een uitstel van drie jaar wordt verleend voor de betaling van het saldo kapitaal groot 450.000 frank, op voorwaarde:

1e van regelmatige betaling der verschuldigde interesten op hunne vervaldagen onder voorbehoud der gebeurlijke wettelijke verlaging dezer laatste;

2e van aan 1e verweerders Van Hest en consorten de aangeboden bijkomende waarborgen te bezorgen binst de maand van het tegenwoordig vonnis, zijnde bijkomende inschrijving, na de reeds bestaande op den eigendom gelegen Duinstraat, 316 m² groot en bestaande uit 1 burgershuis en achterwoningen met koer;

Zegt voor recht dat mits naleving dezer voorwaarden, aanlegster ontfant is van alle verval straffen en boeten voorzien door de ontleeningsakte en verbod wordt opgelegd aan beide verweerders Van Hest en «Banque de Commerce», de begonnen onteigening op den eigendom gelegen te Antwerpen, Diepestraat, 143 en 145, te vervolgen;

Zegt verder voor recht dat bij niet naleving der gestelde voorwaarden de rechtspleging onmiddellijk zal mogen hennomen worden;

Zegt voor recht dat aan 1e verweerders tegenover 2e verweerder «Banque de Commerce» dezelfde uitstel van drie jaar wordt toegestaan mits regelmatige betaling der interesten op het verschuldigd kapitaal en de inpandgeving ten voordeele der tweede verweerder «Banque de Commerce», de bijkomende grondpandelijke schuldvordering door aanlegster aan 1e verweerders Van Hest toe te staan;

Zegt voor recht dat mits naleving dezer voorwaarden verbod wordt opgelegd aan 2e verweerder het ondenpand te verkopen maar dat bij niet naleving de rechtspleging zal mogen hennomen worden.

Veroordeelt aanlegster in de hoofdzaak (Cinema National), tot de kosten der zaak in werzet tegen de gedwongen onteigening nr van den rol 53671 en Van Hest tot de kosten der zaak tegenover «Banque de Commerce» nr van den rol 52842;

Verklaart het tegenwoordig vonnis uitvoerbaar niet-gegenstaande alle verhaal en zonder borg.

VLAAMSCHE JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

BURGERLIJKE RECHTBANK TE MECHELEN

Zetelende in handelszaken
30 Januari 1935.

Voorzitter : M. E. Kempeneers
Pleeters : Mters J. De Weerd (der balie van Antwerpen)
en R. Olbrechts.

ONGEORLOOFDE MEDEDINGING. — KWADE TROUW NIET VEREISCHT.

De kwade trouw is geen essentieel bestanddeel der ongeoorloofde mededinging, deze kan dus bestaan zonder eenige kwade trouw.

N. V. Gevaert t/ Van Daele

Aangezien het geding strekt tot het bekomen eener schadevergoeding van twintig duizend frank wegens oneerlijke mededinging, en tot het publiceren van het te vellen vonnis;

Aangezien, bij besluiten, eischer zijn vraag voor geleden schade herleid tot één frank;

Aangezien het niet betwist is dat verweerder in het «Mechelsch Reklamblad» van 11 Mei 1934, de volgende inlassching liet verschijnen :

«Fotoliefhebbers : Ik ontwikkel uwe platen en filmen gratis. Expressfilm 6×9, 8 posen, 8.50 frank ; 6 1/2×11, 8 posen geen 15 frank maar 11 fr.» getee-kend Willy Van Daele».

Aangezien het fabrieksmerk «Expressfilm» wette-lijk toebehoort aan eischeres, die het deponeerde op 29 October 1930, onder nr 8239, en dat dit merk ge-hecht is aan het Gevaert produkt;

Aangezien verweerder aldus aan het publiek een Expressfilm aanbiedt en verkoopt, dat geen Gevaert-film is en goedkoper lijkt als een echte «Express-film»;

Dat zodoende de verweerder oneerlijke mededin-ging heeft gepleegd, waarbij het overbodig is te on-denzoeken of verweerder met goede of kwade trouw heeft gehandeld, daar dit bestanddeel niet vereischt is tot het verwezenlijken van oneerlijke mededinging;

Aangezien het niet bewezen is dat eischeres een noembare schade zou geleden hebben, gezien den geringen handel van verweerder en het feit dat hij, na kennisgeving van het geschil, de benaming «Ex-press» heeft weggelaten;

Dat alzoo met reden eischeres haar vraag voor schade herleid tot één frank;

Aangezien het ook voldoende blijkt voor de publi-citeit slechts een inlassching en in een enkel dagblad, naar keuze van eischeres, te bevelen;

Om deze redenen,

De Rechtbank, zetelende in handelszaken, verklaart den eisch gegrond, veroordeelt diensvolgens verweerder om aan eischeres tot vergoeding van schade te betalen, de som van één frank;

Beveelt de publicatie van dit vonnis ter benaarsti-ging van eischeres, in een dagblad van Mechelen;

Bepaalt de kosten der inlassching op 200 frank, inzonderbaar bij verweerder op eenvoudig kwijschrift van den uitgever;

Verwijst verweerder in de kosten;

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad spijts beroep en zonder borg.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE TONGEREN

9 Januari 1935.

Voorzitter : M. de Schaetzen.
 Rechters : MM. Frère en Utrix
 Pleiters : Mters Romsée en Stas.

BELEEDIGING. — ART. 450 S. W. B. — KLACHT.
— VERSCHILLENDE PERSONEN.

Het is onbetwistbaar dat meerdere personen klacht mogen nederleggen wegens een bepaalde lasterlijke aantijging, zelfs wanneer deze aantijging volledig vreemd blijft aan door hen bedreven daden.

O. M. en B. t/ B.

Aangezien het Openbaar Ministerie en de burgerlijke partij regelmatig hooger beroep hebben ingesteld tegen een vonnis door de politierechtbank van Bongloon gedragen in dato 28 November 1934, hetwelk den beklagde vrijspreekt der hem ten laste gelegde betichting van te Wellen, den 13 Maart 1933, kwaadwillig en in een der omstandigheden voorzien door artikel 444 van het Strafwetboek, aan Benaets Walter een bepaald feit te hebben ten laste gelegd, hetwelk van aard was zijne eer te krenken of hem aan de openbare verachting bloot te stellen en waarvan het wettig bewijs niet is bijgebracht;

Aangezien het vast staat dat beklagde Braeken, tijdens een openbare vergadering van den gemeenteraad van Wellen en bij gelegenheid eener bespreking over misbruiken inzake electrische verlichting, optredend in hoedanigheid van lid van den Raad, tot de burgerlijke partij Benaets Water, eerste schepen der gemeente, de volgende woorden heeft gericht: «Uw zoon (Benaets Gilles) die gooit den teller tegen den grond terwijl hij aan het dorschen is, zoodat hij niet teekent, en dat kent hij fijn»;

Aangezien op aanvraag van beklagde een onderzoek werd ingesteld tegen Benaets Gilles, doch dat dit onderzoek geenszins de werkelijkheid der door Braeken uitgebrachte beschuldiging heeft bevestigd; dat beklagde aldus te verantwoorden heeft voor de door hem uitgesproken lastertaal;

Aangezien beklagde doet opmerken dat de lasterlijke aantijging gericht is geweest tegen den zoon der burgerlijke partij, Benaets Gilles; dat, anderszijds, de klacht is uitgegaan van zijn vader, Benaets Walter, en dat het deze laatste is geweest die zich in den loop der rechtspleging in hoedanigheid van burgerlijke partij heeft aangesteld; dat hij uit dit alles het besluit trekt dat de klacht niet werd neergelegd door den beleedigde persoon, zoodat de vervolging niet-ontvankelijk dient verklaard te worden, bij toepassing van artikel 450 van het Strafwetboek;

Aangezien de door Braeken geuite laster ontegensprekelijk betrekking had op feiten zoogezegd bedreven door den zoon der burgerlijke partij, doch dat het niet geoorloofd is daaruit de conclusie te halen dat Benaets Gilles alleen het recht zou bezitten desbetreffend klacht in te dienen;

Aangezien indertdaad, luidens artikel 450 van het Strafwetboek, de klacht mag uitgaan van den persoon die beweert beleedigd te zijn geworden, dit is van den persoon die zich door den uitgesproken laster beleedigd heeft gevoeld; dat het onbetwistbaar is dat meerdere personen zich kunnen beleedigd voe-

len ten gevolge eener bepaalde lasterlijke aantijging, zelfs indien deze geen door henzelve bedreven daad aan de kaak stelt. (Zie toepassing van dit rechtsbeginsel in arrest van Verbreking, 23 Juni 1902, Pas. 1902 I. 290);

Dat de kwestie van te weten welke personen gerechtigd zijn klacht neer te leggen in feite dient beoordeeld te worden naargelang de omstandigheden van iedere zaak en het inzicht van den beklagde.

Aangezien in het onderhavig geval, beklagde ongetwijfeld het inzicht heeft gekoesterd Benaets vader persoonlijk, in zijne hoedanigheid van politiek man, verachtelijk te maken in de oogen van het publiek, door hem, in eene openbare gemeenteraadszitting, de verkeerde handelwijze van zijn zoon te verwijten, met de bijbedoeling dat de vader niets zou gedaan hebben om aan dat misbruik een eind te stellen; dat deze bijbedoeling des te duidelijker blijkt uit het feit dat Benaets vader het beroep van dorschser uitoefent en zijn zoon onder zijn toezicht werkt, zoodat de beverde stroomvervreemding ten slotte aan de burgerlijke partij zou ten goede gekomen zijn;

Aangezien bijgevolg Benaets Walter zich met reden in zijne eer gekrenkt heeft gevoeld en dat hij gerechtigd was klacht in te dienen;

Om deze beweegredenen,

De Rechtbank, uitspraak doende in openbare zitting en in hooger beroep, het bestreden vonnis vernietigend:

Verwijst hem in al de onkosten van het geding.

VREDEGERECHT TE VILVOORDE

11 April 1935.

Vrederechter : M. R. Vliebergh.

Pleiters : Mters W. Bosquet en Vancalcke loco Mundeleer.

HUWELIJKSBELOFTE. — VERBREKING. — FOUT.
— SCHADEVERGOEDING. — ZEDELIJKE SCHADE.

Wanneer de verbreking van een huwelijksbelofte zonder eenige reden gebeurt, is men gehouden zoowel de zedelijke als de stoffelijke schade door deze fout berokkend, te vergoeden.

A. D. t/ C. W.

Gezien de dagvaarding en ons voorbereidend vonnis in dato 7 Maart negentien honderd vijf en dertig;

Aangezien aanlegster vraagt dat verweerder zou veroordeeld worden haar te betalen eene schadevergoeding van vier duizend drij honderd negen en veertig frank, deze vraag steunende op de omstandigheid dat verweerder met haar verloofd was, ook beloofd had met haar in het huwelijk te treden en zonder reden, op den dag vastgesteld voor het volbrengen van deze plechtigheid, weigerde te verschijnen vóór den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand;

Aangezien verweerder niet loochent dat hij verloofd was met aanlegster, ook niet dat in het vooruitzicht van het aanstaande huwelijk zekere onkosten door aanlegster werden gedaan; dat hij verder bekend met aanlegster geslachtsbetrekkingen gehad te hebben,

en zinnens was met aanlegster te trouwen, doch dit niet heeft kunnen doen, omdat aanlegster niet is verschenen op het gemeentehuis, waar hij haar afwachtte;

Aangezien uit dezen uitleg, ons door partijen gegeven blijkt, dat de eene de schuld op de andere legt; dat ons inziens, het persoonlijk verschijnen der partijen vóór Ons, het beste middel was om de ware toedracht der zaak te kennen; dat bijgevolg deze rechtspleging werd bevolen door Ons voorbereidend vonnis van zevenden Maart negentien honderd vijf en dertig;

Aangezien aanlegster zich aangeboden heeft op den vastgestelden dag, zijnde den dertienden Maart, negentien honderd vijf en dertig, om 10 1/2 uur 's morgens; dat integendeel verweerder niet is verschenen en ook niet heeft laten weten welke de reden van zijne afwezigheid is geweest;

Aangezien op onze zitting van een en twintigste Maart negentien honderd vijf en dertig, waarop de zaak terug opgeroepen werd, verweerder bij monde van zijn raadsman, verklaarde dat hij niet werd verwittigd of in alle geval, de uitnodiging tot verschijnen hem door zijn raadsman gezonden, niet heeft ontvangen;

Aangezien ons vonnis van zevenden Maart negentien honderd vijf en dertig, uitgesproken is geworden in tegenwoordigheid van de raadsmanen der partijen, en er werd melding gemaakt dat deze uitspraak moest aanzien worden als gelijkstaande met de beteekenis van het vonnis; dat dus de rechtspleging heelemaal in regel is en wij niets anders hebben kunnen doen als vaststellen dat verweerder geen gevolg heeft gegeven aan het vonnis dat zijne persoonlijke verschijning bevolen had;

Aangezien de rechter gemachtigd is uit deze niet verschijning zekere gevolgtrekkingsen te maken, welke dan ook ten voordeele of ten nadeele van verweerder zullen zijn, volgens den uitleg gegeven over zijne afwezigheid; dat de reden, door hem aangehaald, als zoude hij niet verwittigd zijn geweest, ongegrond voorkomt; het spreekt immers van zelfs dat hij dan toch later geweten heeft, dat zijne verschijning werd bevolen en nochtans heeft hij het niet noodig geacht zich te verontschuldigen; verweerder heeft dan ook niet getracht zijne eerste afwezigheid goed te maken, met te verschijnen op den tweeden zittingsdag, zijnde den een en twintigsten Maart negentien honderd vijf en dertig, om er dan antwoord te geven op de vragen welke wij hem wenschten te stellen, aangaande de feiten in de dagvaarding opgesomd;

Aangezien wij dus, uit deze houding, mogen besluiten, dat verweerder niet heeft willen verschijnen en ook dat hij de omstandigheden van het onvoltrokken huwelijk zooals ze aangehaald zijn in de dagvaarding niet durft ontkennen;

Aangezien de rechtbanken, bij gelijkenis met hetgeen voorzien is bij art. 330 van het Wetboek op de burgerlijke rechtspleging, het recht hebben, bij ontstentenis van verweerder, de feiten van het geding als bewezen te aanschouwen;

Aangezien de houding van verweerder ons toelaat den uitleg ons gegeven door aanlegster, te aanschouwen als zijnde overeenkomstig met me ware toedracht van de feiten;

Aangezien de verbreking van eene huwelijksbelofte slechts aanleiding kan geven tot schadevergoeding, indien eene fout werd begaan door degene die deze belofte breekt; dat in het huidige geval, deze fout be-

staat, in de handelwijze van verweerder, welke zonder de minste reden, na alle voorbereidende formaliteiten van het huwelijk te hebben laten gebeuren en na aanlegster te hebben overgehaald tot geslachtsbetrekkingsen, eenige oogenblikken vóór de trouwplechtigheid, verklaart niet te willen ovengaan tot het huwelijk;

Aangezien verweerder de onkosten door aanlegster opgelopen en aangegeven in de dagvaarding, als stoffelijke schade, niet betwist, doch de vraag van drij duizend frank voor zedelijke schade verklaart te aanzien als niet gegrond zijnde;

Aangezien uit hetgeen hierboven reeds is aangehaald blijkt, dat aanlegster zeker eene zedelijke schade heeft ondervonden, welke we schatten op twee duizend frank;

Aangezien op de vraag van toepassing van lijfswaang niet moet worden ingegaan.

Om deze redenen,

Veroordeelen verweerder te betalen de som van duizend drij honderd negen en veertig frank voor stoffelijke schade en deze van twee duizend frank voor zedelijke schade.

Veroordeelen verweerder nog tot de rechterlijke intresten en de onkosten, heden vereffend op negen en zestig frank 75 centiemen. Verklaren het vonnis uitvoerbaar niettegenstaande beroep en zonder borgstelling.

INGEZONDEN BIJDAGEN

Interpretatie der clausulen van het Huwelijkskontraakt

Ingevolge a.1156 van het B. WB. moet een overeenkomst geïnterpreteerd worden volgens de gemeenschappelijke bedoeling der kontrakteerende partijen en ingevolge a.1161 wordt de eene clause geïnterpreteerd door de andere derwijze dat iedere clause de beteekenis krijgt die blijkt uit de geheele overeenkomst. Zijn deze regelen betreffende de interpretatie ook van toepassing op de clausulen van een huwelijkskontraakt? Wanneer in een huwelijkskontraakt een clause ingelascht is die hoegenaamd geen beteekenis heeft in verband met het gansche kontraakt of het huwelijksregiem dat gekozen werd, moet men dan nagaan welk de waarschijnlijke bedoeling der kontrakteerende partijen geweest is bij het stipuleren der clause of moet men de clause eenvoudig beschouwen als een modaliteit van het huwelijksregiem dat verkozen werd in de huwelijksovereenkomst en die dus ook niet volgens de bedoeling der partijen moet geïnterpreteerd worden, maar dient uitgelegd te worden in verband met het huwelijksregiem?

Merken wij vooreerst op dat in het huwelijkskontraakt verschillende clausulen kunnen ingelascht worden die hoegenaamd niet in verband staan met het huwelijksregiem dat de aanstaande echtgenooten verkozen hebben en die slechts accidenteel gestipuleerd werden zooals bijv. het erkennen van een

natuurlijk kind, de verkoop van een eigendom, enz. Ingeval dergelijke bepalingen aanleiding geven tot betwistingen tusschen partijen dan lijdt het geen twijfel dat de gewone regelen betreffende de interpretatie inzake overeenkomsten van toepassing zijn. Dit is het geval echter niet wanneer het clausulen geldt, die in verband staan met het huwelijksregiem dat door de partijen gekozen werd.

Wanneer er desaan gaande een betwisting ontstaat dan moet men niet de waarschijnlijke bedoeling der partijen bij het sluiten der overeenkomst nagaan om een dubbelzinnige of duistere bepaling uit te leggen maar eenvoudigweg deze clausule, die een modaliteit is van het gekozen regiem, beschouwen in verband met het regiem dat in den huwelijksakt gekozen werd. Zoo werd door een vonnis van de burgerlijke rechtbank te Antwerpen, d.d. 24 Juni 1932, beslist dat in een huwelijkskontra kt, waarin het regiem der scheiding van goederen gekozen werd, een clausule, waarin gestipuleerd werd dat de langst levende echtgenoot het recht tot voorafneming op de gemeene massa ten titel van vooruitgift zou verkrijgen van al de meubleerende meubelen, nietig als zijnde strijdig met het huwelijksregiem, waarvan het een modaliteit is; dat het bijgevolg onmogelijk is eenige waarde toe te kennen aan een clausule die in tegenstrijd is met het wezen zelf van het huwelijksregiem dat de echtgenooten hebben aangenomen.

Wanneer wij rekening houden met de bijzondere kenmerken van het huwelijkskontra kt dan ligt het voor de hand dat het onnoodig is na te gaan, waarom de partijen in het bovenaangehaald geval in hun huwelijkskontra kt gestipuleerd hebben dat de langstlevende echtgenoot het recht van voorafneming op de gemeene massa zou verkrijgen dan wanneer er in het regiem van scheiding van goederen niet eens een gemeene massa bestaat. Het is klaarblijkend dat er een vergissing begaan werd en dat de bedoeling der partijen niet kan geweest zijn iets te stipuleren dat in tegenstrijd is met hun huwelijksregiem. Nochtans dient juridisch die clausule nietig verklaard als zijnde een modaliteit in strijd met het gekozen huwelijksregiem. Moest een andere oplossing voorgestaan worden dan gaf een huwelijkskontra kt niet meer de minste zekerheid tegenover derden, die belang kunnen hebben bij het sluiten van een huwelijkskontra kt. Welke waarborg zou het huwelijksregiem nog opleveren voor derden, wanneer het afhankelijk gesteld wordt van de bedoeling der partijen? Het huwelijkskontra kt is geen gewoon kontra kt. In ons wetboek werd het begiftigd met een bijzonder juridisch regiem, zoodanig zelfs dat in geval partijen dienaangaande geen overeenkomst gesloten hebben, de wet hen van rechtswege het wettelijk regiem der gemeenschap oplegt. Juist omdat de echtgenooten niet de eenigen zijn die er belang bij hebben. Indien er twijfel bestaat aangaande het regiem dat door de echtgenooten werd aangegaan, dan houdt de rechter rekening met de bedoeling der partijen in het vaststellen van het huwelijksregiem (Laurent XXI n° 201 Pas. 1885-1-31 en 98; Pas. 1882-1-36; B. J. 1884-1137 Pas. 1904-1-121. Doch eens dat er niet den minsten twijfel bestaat nopens het regiem, moeten de modaliteiten ervan ook in overeenstemming met dit regiem beschouwd worden.

Volgens Baudry (t. XVI n° 69) behoort het aan den rechter de duistere en twijfelachtige beteekenis

der bepalingen in een kontra kt op te helderen, zonder nochtans een welbepaalde en duidelijke clausule te vervangen door een andere en niet neergeschreven clausule.

De rechter moet dus ook een duistere clausule, die opzichtelijk niet de minste geteekenis heeft, beschouwen in verband met het huwelijksregiem, zonder rekening te houden met de mogelijke bedoeling der partijen.

W. B.

WETGEVING

WET VAN 23 APRIL 1935 TOT WIJZIGING VAN ARTIKEL 1 DER WET VAN 16 MEI 1900 OP DE ERFRE-
GELING VOOR DE KLEINE NALATENSCHAPPEN,
GEWIJZIGD BIJ ARTIKEL 2 DER WET VAN 23 JUNI 1924

LEOPOLD, III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

De Kamers hebben aangenomen en Wij bekrachtigen hetgeen volgt :

Eenig artikel. Artikel I der wet van 16 Mei 1900, gewijzigd door de wet van 23 Juni 1924, wordt vervangen door den volgende tekst;

» Wanneer, voor het geheel of voor een deel, een nalatenschap onroerende goederen bevat, waarvan het kadastraal inkomen in 't geheel 4,200 fr. niet overtreft, wordt van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek afgeweken, zooals in de navolgende artikelen is aangeduid.

» Het inkomen van de onroerende goederen die nog niet gekadastréerd of niet als afzonderlijk perceel gekadastréerd zijn, wordt, zoo daartoe redenen zijn, vastgesteld zooals ter zake van grondbelasting.

» De berekening geschiedt op het kadastraal inkomen van den dag van het openvallen der nalatenschap. »

Kondigen de tegenwoordige wet af, bevelen dat zij met 's Lands zegel bekleed en door het «Staatsblad» bekendgemaakt worde.

Gegeven te Brussel, den 23en April 1935.

DE GOUDCLAUSULE

KONINKLIJK BESLUIT VAN 11 APRIL 1935 WAARBIJ
DE OVEREENKOMSTEN IN ZAKE HUUR VAN ONROE-
RENDE GOEDEREN, ERFPACHT OF LEENING BIJ DE
ECONOMISCHE TIJDSOMSTANDIGHEDEN WORDEN
AANGEPAST

VERSLAG AAN DEN KONING

Sire,

De muntwet van 30 Maart 1935 heeft het nieuw muntstatuut vastgesteld.

Bij toepassing van artikel 4 dezer wet zijn de door de Nationale Bank van België uitgegeven biljetten verder wettig gangbaar. De bestaande wetsbepalingen worden in geen deele gewijzigd wat betreft die biljetten als betaalmiddel en wat betreft de verplichting voor de openbare kassen en de private personen om ze, ondanks elke strijdige overeenkomst, als wettelijke munt te aanvaarden.

Daaruit volgt dat hij die een verbintenis heeft na te komen die numeriek in franken vastgesteld is, hetzij in het contract zelf, hetzij krachtens een uitdrukkelijke bepaling van de wet, zich bevrijdt door het betalen van hetzelfde aantal franken op de nieuwe pariteit. (Burg. Wetb., art. 1895).

Dit geldt zelfs voor een contract, dat onder de Belgische wet valt en waarin het beding «betaling in goudfranken» voorkomt. Dit beding is inderdaad krachteloos geworden door de bepalingen van het koninklijk besluit van 2 Augustus 1914 en door artikel 7 van het koninklijk besluit van 25 October 1926, overgenomen door artikel 4 der wet van 30 Maart 1935 (Cass. 27 April 1933, Pas. I, 208).

Doch er zijn contracten, in hoofdzaak contracten van hypotheekleening, die bedingen inhouden, welke de vorige benaderen, zooals de vaststelling van de prestatie in goudgewicht of het beding in franken maar gewaarborgd door goud. Een andere clause die ook nogal voorkomt is het beding in franken gewaarborgd door buitenlandse deviezen, terwijl het bedrag in franken, dat de prestatie vertegenwoordigt, verandert in de zelfde maat als de wisselkoers van de buitenlandse devieze.

In den huidige stand van de wetgeving en van de rechtspraak zijn deze bepalingen geldig; zij maken dus in beginsel de wet uit voor de contractanten. Doch in een tijd dat de economie verstoord is, dat abnormale gebeurtenissen het evenwicht van de vroeger bedongen prestaties verbreken, kunnen de dringende noodwendigheden van het openbaar belang en van de nationale economie er toe leiden het beginsel van de onaantastbaarheid der contracten op de werkelijkheid veeleer dan op vormlijken schijn te gronden.

Deze overweging is de grond van de bepaling der wet van 15 Maart 1934, waarbij voorzien wordt dat de Koning, bij besluit waarover de Ministers in den Raad beraadslaagd hebben, de maatregelen kan treffen die noodig zijn om de contracten waaraan periodieke verstrekkingen verbonden zijn, bij de economische omstandigheden aan te passen (art. 6 van deze wet).

Welnu er kan bezwaarlijk betwist worden dat het behoud van de goud- of de wisselclause in de huurovereenkomsten in zake erfpacht of leeningen, thans in de meeste gevallen, om reden van de wijzigingen, die aan het muntstatuut van België moesten toegebracht worden, aan de huurders en de ontleeners een verpletterenden last zou opleggen, in werkelijkheid, buiten verhouding met het voordeel dat zij uit het contract hebben gehaald.

Aan de eene zijde, moesten deze clausules behouden worden, dan zouden talrijke schuldenaars zich in de onmogelijkheid bevinden aan hun verplichtingen te voldoen en door dat feit zelf zou, ten nadeele van iedereen, het werk van economisch herstel waaraan de regeering al haar krachten wijdt, ten zeerste in gevaar worden gebracht. Aan de andere zijde, zou het behoud van deze clausules noodzakelijkerwijze een verscherpte verhooging van de prijzen ten gevolge hebben. De schuldenaars die, industrieelen of handelaars, in staat zouden zijn hun aldus verzwaarde verplichtingen na te komen, zouden dat inderdaad niet anders kunnen dan mits een verhooging van den kostenden prijs en bijgevolg mits een verhooging van den verkoopprijs. Zoodat de integrale uitvoering van die contracten onrechtstreeks aan de gemeenschap nadeel zou berokkenen.

Hierbij moet gevoegd worden dat in vele contracten de goudclause slechts als een gebruikelijke formule werd opgenomen; toen partijen haar bedongen, vormden zij zich niet het juiste begrip van de verplichtingen en de rechten, die er voor hen zouden uit voortvloeien.

Daar de regeering echter overtuigd is dat van de contracten niet mag afgeweken worden dan wanneer 's lands belang het gebiedend eischt, en in de mate waarin het

door dit belang vereischt wordt, heeft zij er slechts toe besloten het hierbijgaande ontwerp van besluit aan Uwe Majesteits goedkeuring voor te leggen na onderzocht te hebben of geen andere oplossing tegelijk het openbaar belang en het belang van de schuldeischers kon dienen.

De regeering heeft zich inzonderheid afgevraagd of het niet mogelijk was aan den schuldeischer het recht te verleenen, aan den rechter een verhooging van de prestaties van den schuldenaar te vragen, wanneer hij bewees dat hij, om reden van de goudclause of van de wisselclause, een voor den schuldenaar, voordeelijker overeenkomst dan de normale overeenkomsten, zonder clause van dien aard, op hetzelfde tijdstip, had toegestaan. Maar die oplossing moest van de hand worden gewezen. Ontelbare processen waren ingesteld geworden, en de einduitslag er van ware uiterst wisselvallig geweest wegens de moeilijkheid om het noodige bewijs te leveren, en een langen tijd zouden partijen in de onzekerheid hebben verkeerd omtrent hun rechten en hun verplichtingen.

De regeering heeft ook de mogelijkheid overwogen om aan den schuldeischer toe te laten de goudclause of de wisselclause te vervangen door een indexclause, d.w.z. dat de verplichtingen van den schuldenaar zouden vermeerderen of verminderen volgens het stijgen of dalen van het indexcijfer der prijzen.

Die oplossing had het voordeel een economische gelijkwaardigheid, mag men zeggen, tusschen de prestatie tot stand te brengen. De regeering is die oplossing niet bijgetreden, en wel om verschillende redenen. Zij leidde tot een toestand van onbestendigheid in de prestaties, toestand die weinig vereenigbaar is met het gebied zelf van het contract waarin zij het veelvuldigst haar toepassing zou vinden, namelijk in de hypothecaire leeningen. Zij had ook het mechanisme van de in annuïteiten aflosbare leeningen kunnen ontwrichten.

Ten slotte zouden de gevallen, waarin die oplossing in het voordeel van de geldschietters zou uitvallen, zeldzaam zijn geweest. Want het aannemen van de indexclause, m. a. w. van de economische schatting van de prestaties, veronderstelt, billijkerwijze, dat de prestatie, zowel de prestatie van den schuldeischer als die van den schuldenaar, geschat wordt, op het oogenblik waarop zij plaats had. In het stelsel van de indexclause, zal de geldschietter slechts een verhooging van de geleende numerieke som kunnen vorderen, indien het indexcijfer, den dag van de terugbetaling, hooger is dan op dien van het afsluiten van het contract.

Welnu: hier volgt het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen sedert het jaar 1925:

Jaar 1925	518
Jaar 1926	618
Jaar 1927	786
Jaar 1928	820
Jaren 1929 en 1930	874
Jaar 1931	714
Jaar 1932	720
Jaar 1933	705
Jaar 1934	666
Maart 1935	621

Uit deze tabel blijkt dat de indexclause thans ten behoeve van geen enkel schuldeischer, die sedert 1925 een geldsom heeft geleend, zou kunnen worden ingeroepen, terwijl zij integendeel duidelijk uitwijst dat, voor talrijke schuldenaars, de numeriek bedongen prestaties, uit economisch oogpunt, hooger zijn dan die van hun schuldeischers.

Na er lang over beraadslaagd te hebben, heeft de regeering er toe besloten het hierbijgaande ontwerp van besluit aan Uwe Majesteit ter goedkeuring voor te leggen, in de meening dat, in deze tijdsomstandigheden, de aanneming van de door haar gekozen oplossing volstrekt noodzakelijk is voor 's Lands economie.

Voorzeker, zullen de verhuurder of de geldleener van den schuldenaar geen hoogere numerieke som franken kunnen vorderen dan die welke zij hadden kunnen eischen onder het muntstatuut van 25 October 1926. Maar zij zijn enkel tot klagen gerechtigd in de mate waarin de economische waarde van hun eigen prestatie sedert den dag van het contract is verhoogd. Hierboven werd aangetoond dat die zeldzame gevallen zich tot op heden om zoo te zeggen niet voordeden.

Het is duidelijk dat de bepalingen van het ontwerp van besluit niet van toepassing kunnen zijn op de overeenkomsten voor dewelke enkel een vreemde wet geldt. Artikel 3 van het ontwerp, luidens hetwelk de voorschriften van het besluit geen enkele wijziging toebrengen aan de verbintenissen ontstaan uit leeningen die werden afgesloten of gewaarborgd door den Staat, de kolonie, de provincies en de gemeenten, is een toepassing van dat beginsel. Over het algemeen, immers, werd een waarborgclause in bedoelde leeningen enkel bedongen wanneer zij onder toepassing vielen van een buitenlandsche wet. Maar de tekst van artikel 3 is algemeen; hij geldt voor de leeningen die werden afgesloten of gewaarborgd door den Staat, de kolonie, een provincie of een gemeente, zelfs dan wanneer die leeningen onder toepassing van de Belgische wet vallen. De regeering acht het inderdaad niet billijk dat de Belgische openbare machten de houders van titels van leeningen der eerste categorie en die der tweede categorie op een verschillenden voet zouden behandelen.

Het ontwerp van besluit geldt evenmin voor de overeenkomsten waarin de verbintenissen van den schuldenaar zijn «in natura» of met referentie aan den prijs der waren, noch voor degene waarin de verbintenissen enkel in buitenlandsche deviezen bedongen zijn. De eerste van die overeenkomsten blijven inderdaad vreemd aan de bepalingen van de muntwet; in de tweede is het beding in verband met de buitenlandsche deviezen geen waarborgclause; zij is het hoofdbeding van de overeenkomst; niet alleen hebben partijen hun overeenkomst niet in Belgisch geld afgesloten, maar het lot van deze munt werd in het contract met opzet buiten beschouwing gelaten.

Wij hebben de eer te zijn,

Sire,

van Uwe Majesteit, de zeer getrouwe dienaars.

KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op n° III, litt. G, van artikel 1 der wet van 31 Juli 1934, aangevuld en verlengd bij de wetten van 7 December 1934, 15 en 30 Maart 1935;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. Wanneer, in een vóór 31 Maart 1935 afgesloten overeenkomst in zake huur van onroerende goederen, erfpacht of leening, de verplichtingen van den schuldenaar bepaald zijn, hetzij in goudgewicht, hetzij in franken gewaarborgd door een goudclause, is de schuldenaar enkel de numerieke som franken verschuldigd die, op de bij koninklijk besluit van 25 October 1926 vastgestelde goudpariteit, overeenkomt met zijn verbintenissen, en hij is die som enkel verschuldigd in de speciën die gangbaar zijn op het oogenblik van de betaling.

Art. 2. Wanneer, in een vóór 31 Maart 1935 afgesloten overeenkomst in zake huur van onroerende goederen, erfpacht of leening, de verplichtingen van den schuldenaar bepaald zijn in franken gewaarborgd door een buitenlandsche deviezen-clausule, kan de schuldenaar niet verplicht worden, op grond van die clausule, een hoogere numerieke som franken te betalen dan die welke, tegen den wisselkoers op 1 Maart 1935, overeenkomt met zijn verbintenissen, en hij is die som enkel verschuldigd in de speciën die gangbaar zijn op het oogenblik van de betaling.

Art. 3. De bepalingen van dit besluit wijzigen geen enkele van de verplichtingen ontstaan uit door den Staat, de kolonie, de provincies en de gemeenten aangegane of gewaarborgde leeningen.

Art. 4. Dit besluit wordt van kracht met ingang van 31 Maart 1935.

Onze Ministers van Justitie en van Financiën zijn met de uitvoering er van belast.

Gegeven te Brussel, den 11en April 1935.

BEGROOTING VAN HET MINISTERIE VAN JUSTITIE VOOR HET DIENSJAAR 1935

Verslag namens de Commissie (*), uitgebracht door den heer Sinzot.

Mevrouw, Mijne Heeren,

De Begrooting van Justitie werd door den Senaat onderzocht.

Zij werd er aangenomen.

Wij werden echter door de Commissie voor de Justitie en de Burgerlijke en Strafrechtelijke Commissie gelast eenige bemerkingen te doen gelden.

* * *

In de Afdeelingen, werden maar weinig bezwaren opgeworpen.

Doch leden van de Commissie zijn tegen onderscheidene misbruiken opgekomen.

De zoogezegde wet «tot bescherming der maatschappij» telt nog steeds talrijke tegenstrevers.

Het gebruik dat er van wordt gemaakt, kan niet anders dan hun getal nog doen aangroeien.

Nu eens, schijnt zij te dienen om een zeker misdadiger of delinquent van belang buiten de gevangenis te houden; dan weer, houdt zij, gedurende lange maanden en lange jaren, zekere ongelukkigen in de bijzondere gestichten opgesloten, wier schuldigheid slechts eenige dagen of eenige weken gevangenisstraf verdiende.

Doch de onduidelijkheid van het begrip «abnormaal» is, onzens oordeel, het ergste gevaar dat die wetgeving aanbiedt.

(*) De Commissie, voorgezeten door den heer Meysmans, bestond uit :

1° De leden van de Commissie voor de Justitie en de Burgerlijke en Strafrechtelijke Wetgeving : de heeren Delwaide, Michaux, De Winde, Geuens, Koelman, Sinzot, Tibbaut, Van Dievoet, Wauwermans. — Brunet, Collard,

Craeybeecx, De Rasquet, Embise, Hossey, Hallet Mathieu (J.) — Baelde, Jennissen, Van Kesbeek. — Romsée.

2° De leden door de afdelingen aangeduid: de heeren Janson, Vandevelde (J.), Huart, Michaux et Schevenels.

De achtbare heer Destrée, in een eenigszins paradoxale formule, doch die heel willekeurig de wet goed doet uitkomen, geeft daarvan de volgende bepaling: «Zij die niet heel en gansch krankzinnig zijn, noch heel en gansch redelijk, doch die een zeker gevaar voor de maatschappij uitmaken». (Parlem. Handel., 1927-1928, bl. 91).

En wie zal, onder het vergrootglas der achtbare psychiaters, aan die abnormaliteit ontsnappen?

* * *

Wij wenschen twee bezwaren te ontmoeten, welke wij reeds in ons verslag over de Begroting 1932 hebben in 't midden gebracht, omdat hunne afdoendheid door het gebruik is gebleken.

De wet tot bescherming van de maatschappij vervangt door het strafwetboek goed bevestigde straffen, geldboete of gevangenisstraf, door een vrijheidsberoving waarvan het hooge minimum slechts kan gewijzigd worden door de willekeur van de Bijzondere Commissie of van de psychiatrische geneesheeren.

Wij kennen gevallen waarin de geneesheeren die zich alleenlijk beroepen op het eventueel onthaal dat de abnormale, na zijne vrijlating in zijn gezin zou genieten, hebben gevonden dat de interneering moest voortgaan.

En deze ongebillijkte opsluiting zou de vroegere geheimbrieven doen betreuren.

* * *

Anderzijds, blijven wij het principieel bestrijden van artikel 7 der wet, zooals het door zijn makers en verklaarders wordt uitgelegd.

De heer Cornil schreef, dienaangaande, textueel het volgende: «Het is op het oogenblik van het vonnis, dat de rechter zich moet plaatsen om na te gaan of de beklagde zich in staat van krankzinnigheid bevindt of in een ernstigen staat van geestelijke afwijking, welke de opsluiting opdringt. Zoo hij zich in dien staat bevindt op het oogenblik van het feit en zoo hij genezen is op het oogenblik van dat vonnis, zal hij, op grond van artikel 71 van het strafwetboek, worden vrijgesproken en zal het Openbaar Ministerie hem niet meer mogen opsluiten; zoo hij normaal was, op het oogenblik van het feit, en zoo hij, op het oogenblik van het vonnis, in staat van krankzinnigheid of in een ernstige staat van geestelijke afwijking was, zal de rechtbank de opsluiting bevelen.»

Dus zal een beklagde of een beschuldigde die, op het oogenblik van de misdaad of van het wanbedrijf, niet volkomen aansprakelijk werd erkend, niet veroordeeld worden omdat hij, op het oogenblik van het vonnis, door zwakzinnigheid zal aangedaan zijn.

Zoo komen wij tot dit gansch nieuwe begrip: de onstrafbaarheid wegens een ware of geveinsde onaansprakelijkheid, na het strafbaar feit ontstaan.

Dit is des te erger, daar de kwestie van de burgerlijke belangen wordt gesteld.

De slachtoffers van de misdaden of van de wanbedrijven zijn even zoo belangwekkend als diegenen welke die feiten hebben bedreven.

Indien de opsluiting wordt uitgesproken door de Raadkamer, welke rechtsmacht zal dan bevoegd zijn om uitspraak te doen over de schadevergoeding welke wordt gevorderd door een burgerlijke partij die, in den loop van het onderzoek, naar voren treedt?

In het eerste artikel wordt aangestipt dat de strafrechtbank welke van de burgerlijke vordering kennis neemt, terzelfdertijd als van de openbare vordering, bevoegd blijft om uitspraak te doen over de eerste, in het geval van artikel 7 van deze wet.

En dezelfde tekst stelt, op zeer duidelijke wijze, de rechtbank in raadkamer tegenover de rechtbank ter terechtzitting:

«De rechtbank in raadkamer en ter terechtzitting zal, door bijzondere bepalingen, het recht bezitten van de bijzondere verbeurdverklaring uit te spreken, zooals tegen een veroordeelde.»

Kan de Raadkamer over de gevorderde schadevergoedingen uitspraak doen?

Zij is slechts een onderzoeksgerecht dat geen bevoegdheid heeft om zich over den grond der zaak uit te spreken; zij kan voor de Rechtbank verwijzen, zooals zij een bevel van niet-vervolgving kan verleenen, doch zij mag in niets op een afdoende wijze beslissen over het principieel van de strafbaarheid en, diensvolgens, over de burgerlijke gevolgen daarvan.

De kwestie is des te belangrijker dat, bijaldien de burgerlijke partij haar verhaal heeft verkozen, krachtens het principieel «electa una via non datur recursus ad alteram», men haar de uitsluiting kan tegenwerpen.

Wij blijven dus van mening dat deze wet ten spoedigste moet worden herzien, zoowel in haar principieel als in hare modaliteiten. Op dit punt, waren al de leden van de Commissie voor de Justitie het eens.

* * *

Men wachte er zich echter van deze herziening bij besluit-wet door te voeren.

Wij hebben de ondervinding opgedaan over deze bijzondere wetgeving, waarbij de uitvoerende macht de plaats van het Parlement heeft ingenomen. Wij moeten vaststellen dat het aanzienlijk aantal besluitwetten niet opweegt tegen hun hoedanigheid.

Deze is, over 't algemeen, zeer minderwaardig en de Commissie voor de Justitie heeft haar verslaggever gelast zulks te zeggen.

Wij moeten ons echter vergenoegen met eenige typische voorbeelden; voor de critiek van de besluitwetten zou een zwaar foliant noodig zijn.

1.

De achtbare heer Meyers, verslaggever van de Commissie van den Senaat, heeft het besluitwet van 13 Januari 1935 aan een zeer gevatte critiek onderworpen.

De Commissie voor de Justitie en de burgerlijke en strafrechtelijke wetgeving van de Kamer kan deze uitstekende opmerkingen slechts bijtreden, vooral wet het recht van beroep en de buitensporige uitbreiding van de bevoegdheid der vrederechters betreft.

Tot voor kort hadden deze magistraten, die wij te danken hebben aan de Constitunante, hun rol van bemiddelaars bewaard en hun optreden is bijna steeds gelukkig geweest.

Gansch of bijna gansch de willige rechtsmacht berust in hun handen, maar men legt het er hoe langer des te meer op aan van den vrederechter — alleensprekenden rechter — den filiaalhouder van de rechtbank van eersten aanleg te maken.

Al de bijzondere wetten hebben hem bevoegdheid verleend.

De vrederechters, wien wij hulde brengen, zijn, ongetwijfeld, geveleid met de eer welke hun te beurt valt, maar zij zijn het alleen eens om protest aan te teekenen tegen de bovenmenselijke taak welke hun opgelegd wordt.

En juist op een oogenblik van rechterlijke overlading komt het besluitwet het bedrag van den hoogsten aanleg verhoogt en de bevoegdheid der vrederechters uitbreiden.

Wij zijn er tegen gekant en wij wenschen dat het besluitwet zou herzien worden, om twee redenen.

De eerste zal ik laten uiteenzetten door het «Journal des Tribunaux» en ik ben zeker mij niet te vergissen wanneer ik zeg door den heer Hennebicq: «Juist op het oogenblik waarop de achterstand van de hoogere rechtscolleges reeds voor de drie vierden ingehaald is, komt het besluitwet op de bevoegdheid hen er van ontlasten en worden al de zaken, kleine en middelgrote, zelfs handelszaken, op de schouders van de vrederechters gelegd, die reeds tot over de ooren in 't werk zitten.»

» Al de praktijns van het Paleis vinden dezen ongehoorden maatregel dwaas, onrechtvaardig en gevaarlijk.

» In de eerste plaats dwaas omdat de vrederechter, sedert dertig jaar, voor een warboel staat van uiteenlopende wetten en een schommelmeid geworden is in de groote centra waar hij onder een verpletterenden last bezwijkt.

» Reeds sedert lang geraken de vrederechters er, ondanks hun talent en hun ijver, niet door tenzij met de medewerking van ambtenaren en hulp ambtenaren, plaatsvervangers en klerken uit de griffies. De rechterlijke beslissing en haar gezag van den statigen zetel dalend wordt uitgereikt en verdund aan tafeltjes en kleine loketten.

» De réchtzoekende begeeft er zich niet heen om er gevonnist te worden maar als een belanghebbend client, met den voorbedachten raad om er zoo voordeelig mogelijk door te glippen, dank zij een profijtje of wat steun. Hoe vaak hebben wij, hier zelfs, niet gewezen op den vernederenden indruk welke al te vaak van de cynische uitoefening van zekere plaatsvervanging uitgaat op het publiek der terechtzittingen.

» Er bestaat ook plaatselijke dwingelandij. Rechtscolleges en zelfs rechtbanken, in sommige arrondissementen, zijn afhankelijk van plaatselijke politieke bazen en men hoort ze beschuldigen diensten te bewijzen in plaats van vonnissen te wijzen.

» Voor aldus brutaal behandelde minderheden, alsmede voor den tweeden graad, is het beroep een uitkomst.

» Brave lieden fluisterden ons in het oor: «Mijnheer » de rechter is een dwingeland. Er is, gelukkig, de Recht- » bank of het Hof!»

» Na het nieuw besluitwet kan men hun nog slechts antwoorden: «Laat alle hoop varen.»

* * *

De tweede reden welke aanzet de herziening te vragen van het besluit-wet van 13 Januari 1935 is het gevaar dat er voor de inrichting zelf van de balie uit voortvloeit.

Als een gesteld lichaam, medewerkster van de magistratuur, met nauwkeurig omschreven regels en — wat meer is — tradities, tucht en een rechtspraak welke eerbied afdwingt, heeft de balie voor ideaal en zending mede te helpen aan de sociale verwezenlijking van de rechtvaardigheid.

Zij kan deze rol slechts vervullen bij een Hof of een Rechtbank onder beider zedelijk toezicht, en het gezag van een tuchtraad en een stafhouder.

Het besluit-wet zal sporadische balies in 't leven roepen; elk vrederecht zal talrijke advocaten aanklokken die geen verband meer zullen hebben met het middelpunt en de eeuwenoude tradities van de balie.

Men moet vooral vreezen dat de zaakgelastigden de rechtzaal overrompelen.

Om deze redenen, verwachten wij van den Minister van Justitie, die zijn beroep lief heeft en dit beroep tot eer strekt en stafhouder geweest is, dit besluit-wet herzien zal.

* * *

Wij zouden er ook willen wijzen hoe onsamenvattend en gevaarlijk deze haastige rechtspraak is.

Zij berust, naar het schijnt, op de noodzakelijkheid van een vlugge rechtsbedeeling.

Maar, behalve de voorgestelde hervormingen moeilijk te vereenigen zijn met onze wetgeving, zullen wij, zonder eenigen twijfel, den loop van het gerecht vertragen door de twistvragen en geschillen waartoe zij aanleiding zullen geven.

Een voorbeeld: luidens artikel één, paragraaf 3, neemt de vrederechter kennis tot de waarde van duizend frank en in laatsten aanleg van de betwistingen bedoeld in het 1° van het artikel 12 der wet van 25 Maart 1876.

Die bepaling beoogt: «De betwistingen betreffende de bij de wet als handelszaken beschouwde handelingen en, in 't bijzonder, de vorderingen door den derde ingesteld

tegen de factoren of tegen de handelaars uit hoofde van hun handel».

De vrederechter zal dus moeten kennis nemen van de betaling van een wisselbrief ten bedrage van duizend frank.

Doch, indien de wissel deel uitmaakt van eene reeks papieren, afgegeven in ruil van een belangrijk bedrag aan koopwaren; wij veronderstellen een koop van 10.000 frank: tien wissels werden afgegeven; bij de eerste aanbieding, wordt de voorraad betwist wegens niet overeenstemming met de geleverde waren; wat zal de vrederechter doen?

Luidens het besluit, zou hij bevoegd zijn; in feite, zou hij dus uitspraak moeten doen over een handelsgeschied, gaande over 10.000 frank.

En wij zouden zelfs twintig duizend en dertig duizend kunnen zeggen.

En dat hij zich bevoegd of onbevoegd verklare, welke onzekerheid — de grootste vijand van het recht — welke beroepen in het vooruitzicht, en dus ook wat vertraging bij de in bezitstelling van den uitvoerbaar verklaarden titel, zooals wordt gezegd in het besluit-wet dat onze aandacht gaande houdt.

II.

Het besluit-wet van 15 October 1934, ingeschreven onder n° 11, moet onze aandacht in beslag nemen, daar het op dit gebied als model kan gelden: onduidelijkheid in den wil van den wetgever, inzicht om snel te werk te gaan, om welkdanige in gevaar verkeerende groote coöperatieve vennootschappen of andere te redden; miskenning van de reeds geldende regels zowel als van de rechtsfeiten welke door het besluit worden beheerscht.

In het verslag aan den Koning, wordt het besluit gerechtvaardigd door de noodwendigheid, de nationale economie te beschermen.

Het gaat er om, de leefbare ondernemingen te redden, of te voorkomen dat een ernstig nadeel berokkend wordt aan de algemeene economie.

Doch, bij artikel één, wordt het voordeel van het gecontroleerd beheer reeds beperkt bij den «te goeder trouw handelenden» handelaar.

De rechtbanken hebben den regel streng toegepast: het gecontroleerd beheer werd geweigerd aan maatschappijen waarvan de beheerders in het beheer strafbare handelingen hadden gepleegd, valsche balansen, onregelmatigheid in de geschriften.

En minder dan twee maanden nadien, verscheen een ander, aanvullend besluit — van 7 December 1934 — hetwelk het begrip van de kwade trouw beperkt als volgt:

«De naamlooze vennootschappen, de vennootschappen bij wijze van geldschieting op aandelen, de coöperatieve vennootschappen en de credietverenigingen worden voor de toepassing van dit artikel, niet beschouwd als zijnde te kwader trouw, ten aanzien van de handelingen welke te kwader trouw door een of meer van hun beheerders of zaakvoerders in hun beheer werden verricht behalve:

» 1° Indien tot die handelingen werd besloten door de algemeene vergadering van de aandeelhouders of vennooten, of indien die handelingen door die algemeene vergadering werden bekrachtigd terwijl deze den bedrieglijken aard er van kende;

» 2° Of indien, terwijl de algemeene vergadering den bedrieglijken aard van die handelingen niet kende, de voor de beslissing vereischte meerderheid enkel werd bereikt met behulp van de stemmen verbonden aan de aandelen of deelbewijzen van de te kwader trouw zijnde beheerders of zaakvoerders; in dat geval worden die stemmen voor de toepassing van dit artikel, als blanco-stemmen beschouwd.»

Aldus heeft de tusschentijdige wetgever moeten tusschenkomen, tusschen de beslissing in eersten aanleg en het arrest van het Hof, om het essentieel begrip van de zaak te bepalen.

* * *

De praktische inrichting van het gecontroleerd beheer is nagenoeg niet meer waard dan het principe er van.

Welk is het eigenlijk juridisch statuut van de commissarissen die, ten gevolge van het besluit-wet, tot stand komen?

Hunne rol is ingewikkeld en derhalve zeer kiesch.

Zij moeten de activa en de passiva opmaken, toezicht uitoefenen over het beheer, op elk oogenblik tusschenkomen in het beheer voor de toelatingen vereischt bij artikel 5, den toestand der zaak beoordeelen, de verantwoordelijkheden vaststellen, een plan opmaken, het initiatief van de rechtsvorderingen nemen, enz.

Kortom, zij zullen tevens moeten zijn: rechtsgeleerden, zakenlieden, financiers, technici en, eenigszins, profeet.

Dikwijls zullen zij misslagen begaan.

En het gevaar is des te grooter, waar die commissarissen aan alle schuldeischers hun ontwerp van beheer sturen; en al degenen die niet antwoorden, die zich onthouden, worden beschouwd alsof zij het ontwerp aannemen dat soms willekeurig is en de rechten van den «beheerde» benadeelt.

Ten slotte, wat vertegenwoordigen zij?

De toestand door het besluit geschapen is onsamenhangend.

Zij handelen, zegt men, krachtens hun wettelijk mandaat.

Dit is waar, wanneer men slechts volgende handelingen beschouwt:

1° Het opmaken van den inventaris;

2° Het opmaken van een hervormingsplan;

3° Het instellen van vorderingen om, door het gerecht, zekere daden van beheer te laten voorschrijven.

Doch voor de vorderingen ingesteld namens den schuldenaar, die het gecontroleerd beheer bekomen heeft, vertegenwoordigt hij dien laatste. Er bestaat geen failliete boedel.

En voor de vorderingen tot nietigverklaring of tot vernietiging van betalingen, de vorderingen wegens verantwoordelijkheid?

In dit geval, vertegenwoordigen zij de gezamenlijke vorderingen.

Zij handelen namens de schuldeischers en maken aldus in dit opzicht een einde aan de rechten dezer laatste. Daaruit dient afgeleid, dat het gecontroleerd beheer voor gevolg heeft, de instelling dezer vorderingen, in den persoon der schuldeischers, te schorsen.

Welk verhaal zullen de schuldeischers mogen instellen na het beheer?

Nieuw vraagteeken.

* * *

De achtbare voorzitter der Rechtbank van Koophandel te Brussel maakte in zijn jaarlijksch verslag zeer juiste opmerkingen die wij hier, weergeven:

«Inderdaad, alhoewel in artikel één van het besluit het voordeel dezer bepalingen wordt toegekend aan alle handelaars kunnen meestal alleen min of meer belangrijke organismen er gebruik van maken, omdat zij alleen, door hun aard, als hoofdelementen van een herinrichtings- of vereffingsplan den factor tijd kunnen doen gelden, factor die integendeel onmiddellijk uitgesloten is voor den kleinen handelaar. Het is bovendien misschien niet zonder belang er op te wijzen, toepassingsdetails die het publiek niet kent, dat de maatregelen van onderzoek die voortvloeien uit de toepassing der artikelen 2 en 4, dit is de hulp van een deskundige bij den afgevaardigden rechter en de tusschenkomst van commissarissen, tot gevolg hebben den aanvrager tot belangrijke kosten te nopen, welke soms van den gemiddelden handelaar een onoverkoombare afsluiting uitmaken.

» Van rechtskundig standpunt uit, is het inzicht van den wetgever, aangetoond door het opschrift van het Koninklijk besluit, dat dit een aanvulling zou zijn der bestaande

wetten betreffende het uitstel van betaling, het akkoord en het faillissement. Deze bepaling van het doel van het besluit mag niet uit het oog worden verloren. Buiten de bijzondere voorschriften van het besluit, blijft de wet op de faillissementen, wet van openbare orde, volledig van kracht.

» Vermits het Koninklijk besluit slechts de aanvulling is der wet op de faillissementen, ware het wenschelijk geweest te bepalen vanaf welk oogenblik de handelsrechter, na zijn rechtsmacht betreffende het gecontroleerd beheer te hebben uitgeput, opnieuw tot het gemeenrecht komt betreffende zijn macht om het faillissement uit te spreken.

» Tot besluit van deze beschouwingen over het Koninklijk besluit van 15 October 1934, kunnen wij niet nalaten te wijzen op een gevolg van zijn toepassing waarover een haast algemeen misverstand heerscht.

» Terwijl de schuldeischers in de aanwezigheid van den afgevaardigden rechter ter zake van akkoord tot voorkoming van het faillissement, een ernstige waarborg vinden voor het beschermen van hun belangen, verdwijnt, daarentegen, elk toezicht op de uitvoering van het reorganisatie- of vereffingsplan dat werd opgemaakt door de commissarissen en bekrachtigd door de Rechtbank, vermits door deze bekrachtiging te gelijkertijd een einde wordt gemaakt aan de zending van deze commissarissen en de vrijheid wordt teruggegeven aan dengene voor wien het plan werd opgemaakt en dat deze alleen uitvoert.»

* * *

Wij voegen er aan toe dat de toestand nog gevaarlijker is wanneer, door de onverschilligheid der schuldeischers, het reorganisatie-ontwerp de tusschenkomst en het toezicht voorziet van den commissaris die het plan heeft opgemaakt en die meester zal zijn over de beheerde onderneming, zonder het minste toezicht vanwege de rechtbank van koophandel.

Na een bezorgdheid zonder voorgaande betoond te hebben voor het opmaken van een plan, bekommert het besluit zich hoegenaamd niet over de uitvoering, en van gecontroleerd als het was wordt het beheer opnieuw gansch vrij. Wij vreezen dat door onvoorzichtigheid of kwaden wil bij de uitvoering de zoo moeizame procedure van het gecontroleerd beheer nutteloos wordt.

Deze plotselinge bescheidenheid der wet na etatistische strekkingen betoond te hebben, juist dan wanneer een toezicht zou gerechtvaardigd zijn, is meer dan verrassend.

Het hadde volstaan, om bij de principes te blijven van ons Recht, een voorschrift te aanvaarden als dit van artikel 657 van de Zwitsersche Bondswet.

Het hadde volstaan aan den rechter de macht te geven om het uitspreken van het faillissement uit te stellen en voorloopige maatregelen te bevelen tot bewaring van het actief met het oog op een betere tegeldemaking.

Wij zouden de kritiek kunnen voortzetten betreffende de besluit-wet van 31 October 1934 en betreffende het besluit-wet op de fabrieksmerken.

Wij willen onmiddellijk zeggen dat ernstige conflicten zullen oprijzen betreffende het neerleggen der merken en dat de opsteller van het besluit-wet ongelijk heeft gehad artikel 16 der wet aan te nemen om het zonder wijziging toe te passen op den volledig nieuwen toestand dien hij geschapen heeft door het nieuw artikel 2.

Bij gebrek aan tijd vanwege den verslaggever — de Begrotingen moeten dringend goedgekeurd worden — moet dit kritisch werk hier ophouden.

De Verslaggever,
I. SINZOT.

De Voorzitter,
L. MEYSMANS.